

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2008. április 10.*

A C-265/06. sz. ügyben,

az EK 226. cikk alapján kötelezettségszegés megállapítása iránt a Bírósághoz 2006. június 16-án

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: A. Caeiros, P. Guerra e Andrade és M. Patakia, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperesnek

a **Portugál Köztársaság** (képviseli: L. Fernandes, meghatalmazotti minőségben, segítője: A. Duarte de Almeida advogado)

alperes ellen

benyújtott keresete tárgyában,

* Az eljárás nyelve: portugál.

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: A. Rosas tanácselnök, U. Løhmus, J. Klučka, P. Lindh (előadó) és A. Arabadjiev bírák,

főtanácsnok: V. Trstenjak,
hivatalvezető: M. Ferreira főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2007. november 7-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2007. december 13-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- ¹ Az Európai Közösségek Bizottsága keresetlevelével annak megállapítását kéri a Bíróságtól, hogy a Portugál Köztársaság – mivel a 2003. március 11-i 40/2003 törvényrendelet (*Diário da República* I., A. sorozat, 59. sz., 2003. március 11.) 2. cikkének (1) bekezdésében megtiltotta a gépjárművek üvegezésére színes fóliaréteg ragasztását – nem teljesítette az EK 28. cikkéből és az EK 30. cikkéből, valamint az 1992. május 2-i Európai Gazdasági Térségről szóló Megállapodás (HL 1994. L 1., 3. o., a továbbiakban: EGT-Megállapodás) 11. és 13. cikkéből eredő kötelezettségeit.

Jogi háttér

A közösségi szabályozás

- 2 A közösségi jogalkotó nem fogadott el a gépjárművek üvegezésére használt fóliarétegre vonatkozó szabályozást.

- 3 Ezzel szemben létezik egy, a gépjárművek eredeti – vagyis e gépjárművek forgalomba helyezését megelőző – biztonsági üvegezésének típusjövahagyására vonatkozó közösségi szabályozás, amely nevezetesen az üvegezés színezésére vonatkozik. Ez a szabályozás magában foglalja a 2001. október 30-i 2001/92/EK bizottsági irányelvvel (HL L 291., 24. o.; magyar nyelvű különkiadás 7. fejezet, 6. kötet, 3. o.) módosított, a gépjárművek és pótkocsijaik biztonsági üvegezéséről és az üvegezésre használt anyagokról szóló, 1992. március 31-i 92/22/EGK tanácsi irányelvet (HL L 129., 11. o.; magyar nyelvű különkiadás 7. fejezet, 1. kötet, 377. o., a továbbiakban: 92/22 irányelv).

- 4 A 2001/92 irányelv (3) preambulumbekkezdése és II.B. melléklete az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságának „A biztonsági üvegekre és a biztonsági üvegek járművekbe szerelésére vonatkozó egységes előírásokról” című 43. rendeletére (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/Rev.1/Add 42/Rev.2, a továbbiakban: 43. rendelet) utalnak vissza.

- 5 E rendelet 4. cikke előírja, hogy a szélvédők szabályos fényáteresztési mértéke nem lehet 75%-nál kisebb. A vezető menetirányú látóterében lévő szélvédő kivételével e faktornak legalább 70%-osnak kell lennie. A biztonsági üvegezésnek a vezető

menetiránnyal ellentétes látóterében a fényáteresztési mérték 70%-nál alacsonyabb lehet, amennyiben a gépjármű két külső visszapillantó tükörrel van felszerelve.

A nemzeti szabályozás

- 6 A 40/2003 törvényrendelet 2. cikkének (1) bekezdése így rendelkezik:

„A jogszabályban meghatározott öntapadós matricák, valamint az áruszállításra használt gépjárművek sárvédőjére ragasztott nem fényvisszaverő átlátszatlan filmréteg kivételével tilos a személy- vagy áruszállításra használt gépjárművek üvegezésére színes fóliaréteget ragasztani.”

A pert megelőző eljárás

- 7 2004. április 1-jén a Bizottság felszólító levelet küldött a Portugál Köztársaságnak, amelyben megállapította, hogy e tagállam – mivel a 40/2003 törvényrendelet 2. cikkének (1) bekezdésében megtiltotta a jogszabályban előírt öntapadós matricák, valamint az áruszállításra használt gépjárművek sárvédőjére ragasztott nem fényvisszaverő átlátszatlan fóliaréteg kivételével a személy- vagy áruszállításra használt gépjárművek üvegezésére színes fóliaréteget ragasztását, valamint a hivatkozott törvényrendelet szövegének tervezetét nem közölte a Bizottsággal – nem teljesítette

az EK 28. cikkből és az EK 30. cikkből, az EGT-Megállapodás 11. és 13. cikkéből, valamint a műszaki szabványok és szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, 1998. június 22-i 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 204., 37. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 20. kötet, 337. o.) 8. cikkéből eredő kötelezettségeit.

- 8 A Portugál Köztársaság 2004. június 28-i levelében válaszolt az említett felszólító levélre.
- 9 Mivel a Bizottság a Portugál Köztársaság választát nem találta kielégítőnek, 2004. december 22-én indokolással ellátott véleményt küldött az utóbbinak, amelyben felhívta a Portugál Köztársaságot az e véleménynek való megfelelésre az annak kézhezvételétől számított két hónapos határidőn belül.
- 10 Az indokolással ellátott véleményre válaszolva a Portugál Köztársaság 2005. július 22-i levelében közölte, hogy hatályon kívül fogja helyezni a gépjárművek üvegezésére színes fóliaréteg ragasztását tiltó rendelkezést, vagyis a 40/2003 törvényrendelet 2. cikkének (1) bekezdését.
- 11 A Portugál Köztársaság arról is tájékoztatta a Bizottságot, hogy a színes fóliaréteg gépjárművek üvegezésére történő ragasztásával kapcsolatosan olyan technikai szabálytervezet kidolgozása van folyamatban, amelyet jogszabályba fognak foglalni. 2005 decemberében a Portugál Köztársaság a 98/34 irányelv értelmében e szabályokat megállapító szabályozási rendeletervezetet közölt a Bizottsággal.

- 12 E közlésre tekintettel a Bizottság úgy határozott, hogy a 40/2003 törvényrendelet 2. cikke (1) bekezdése tervezete közlésének elmulasztására vonatkozó kifogástól eláll.
- 13 A Bizottság ezzel szemben fenntartotta az e rendelkezésnek az EK 28. cikkel és az EK 30. cikkel, valamint az EGT-Megállapodás 11. és 13. cikkével való összeegyeztethetlenségére vonatkozó kifogását, és 2006. június 16-án megindította a jelen eljárást.

A keresetről

A felek érvei

- 14 A Bizottság úgy véli, hogy a 40/2003 törvényrendelet 2. cikkének (1) bekezdése, amely megtiltja a gépjárművek szélvédőjére és az utasülések melletti üvegezésre a fényszűrésre szolgáló bármilyen színes fóliaréteg ragasztását, az EK 28. cikk és az EK 30. cikk, illetve az EGT-Megállapodás 11. és 13. cikkének megsértésével a más tagállamokban, illetve az EGT-Megállapodás valamely szerződő államában jogszerűen gyártott és/vagy forgalmazott színes fóliarétegek forgalmazását gyakorlatilag megakadályozza Portugáliában.
- 15 A Bizottság szerint ugyanis az esetleges érintettek – akár kereskedők, akár magán-személyek –, mivel tudják, hogy nem ragaszthatnak ilyen fóliaréteget a gépjárművek üvegezésére, meg sem veszik azt.

- 16 A Bizottság emlékeztet arra, hogy a 92/22 irányelv értelmében alkalmazandó 43. rendelet szerint a vezető menetirányú látóterében lévő szélvédő és egyéb üvegek, a Bizottság által „B oszlopnak” nevezett pont előtti legalább 75%-os, illetve 70%-os átlagos fényáteresztési mértékkel kell rendelkezniük. Ezen üvegezések tehát lehet színesek, amennyiben betartják a fenti követelményeket.
- 17 Egyébiránt a Bizottság azzal érvel, hogy a B oszlop mögött elhelyezkedő üvegek tekintetében semmilyen átlagos fényáteresztési minimumérték nem került előírásra, amennyiben nem játszanak lényeges szerepet a vezető látása szempontjából. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy a gépjárművet ezen oszlop mögött olyan színes üvegezéssel is el lehet látni, amelyeknek átlagos fényáteresztési mértéke alacsony, ha e gépjármű rendelkezik két külső visszapillantó tükörrel.
- 18 A Bizottság tehát azt sérelmezi, hogy a Portugál Köztársaság megtiltja a személy-, vagy áruszállításra használt gépjárművek szélvédőjére és az utasülések melletti üvegezésre bármilyen színes fóliaréteg ragasztását, még akkor is, ha e fóliaréteg lehetővé teszi, hogy az átlagos fényáteresztési mérték a 43. rendelet által előírt minimumértékeknek megfeleljen.
- 19 A Bizottság arra hivatkozik, hogy a közösségi szintű harmonizációs rendelkezések hiányában a tagállamok valóban saját maguk határozhatják meg a közúti biztonsági védelemnek a területükön általuk megfelelőnek tartott szintjét, és állapíthatják meg a közbiztonság védelmére szolgáló intézkedéseket. A Bizottság mindazonáltal úgy véli, hogy a Portugál Köztársaság nem nyújtott olyan tényezőket, amelyek alapján azt

vélhetnénk, hogy bármely színes fóliaréteg használata – annak színétől és jellemzőitől függetlenül – különösen fényáteresztő képessége miatt a közbiztonságra és/vagy a közúti biztonságra veszélyt jelentene. A jogvita tárgyát képező rendelkezés az elérni kívánt célkitűzéshez képest nem szükséges, és nem is arányos.

- 20 A Portugál Köztársaság nem vitatja a keresetlevélben előterjesztett tényeket. Ezzel szemben bizonyos tények értelmezésével, értékével és értelmével nem ért egyet.
- 21 Először is a Portugál Köztársaság fenntartja, hogy a Bizottság nem volt jogosult eljárás indítani ellene, mivel e tagállam a pert megelőző eljárás során jelezte, hogy a Bizottság javasolt értelemben kívánja módosítani az ezzel kapcsolatos szabályozást. A Bizottsággal közölt módosítási tervezet a Portugál Köztársaság szerint azt is jelenti, hogy a tagállam a 40/2003 törvényrendelet 2. cikkének (1) bekezdésében előírt tilalmat feloldotta.
- 22 Továbbá a Portugál Köztársaság – miközben elismeri, hogy ez a rendelkezés korlátozza az áruk szabad mozgását – arra hivatkozik, hogy azt mindenestre a közúti biztonság és a közbiztonság célkitűzései igazolják.
- 23 A Portugál Köztársaság tehát hangsúlyozza, hogy a tilalom célja, hogy lehetővé tegye az illetékes hatóságok számára, hogy kívülről gyorsan a gépjárművek belsejébe láthassanak, anélkül hogy a bűnözés elleni harc érdekében elsősorban a biztonsági öv kötelező viseletének betartásáról való meggyőződés, másodsorban pedig az esetleges bűnelkövetők azonosítása céljából a gépjárműveket meg kellene állítani.

- 24 Végül, a Portugál Köztársaság nem hiszi, hogy léteznének olyan kevésbé korlátozó eszközök, amelyek biztosíthatnák a közúti biztonság és a közbiztonság általa megjelölt célkitűzéseinek megvalósítását. Ezzel kapcsolatosan felhívja a figyelmet arra, hogy a gépjárművek üvegezésére történő bármilyen színes fóliaréteg ragasztásának megtiltása nem teljes, hanem részleges abban az értelemben, hogy az sem az áruszállításra szolgáló gépjárművek sárvédőjére, sem a gépjárműnek nem minősülő járművekre, mint például a hajókra nem alkalmazandó.

A Bíróság álláspontja

- 25 Emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében az EK 226. cikk címén indított eljárás keretében a kötelezettségszegés megtörténtét az indokolással ellátott véleményben foglalt határidő végén észlelt helyzet alapján kell megítélni, és hogy a későbbi változásokat a Bíróság nem veheti figyelembe (lásd a C-423/00. sz., Bizottság kontra Belgium ügyben 2002. január 17-én hozott ítélet [EBHT 2002., I-593. o.] 14. pontját és a C-254/05. sz., Bizottság kontra Belgium ügyben 2007. június 7-én hozott ítélet [EBHT 2007., I-4269. o.] 39. pontját).
- 26 Márpedig a jelen ügyben nyilvánvaló, hogy az indokolással ellátott véleményben foglalt két hónapos határidő lejártával a Portugál Köztársaság nem helyezte hatályon kívül a gépjárművek üvegezésére színes fóliaréteg ragasztását tiltó 40/2003 törvényrendelet 2. cikkének (1) bekezdését. Az a körülmény, hogy e tagállam ezek után olyan jogszabálytervezetet közölt a Bizottsággal, amely nem tartalmazta a jogvita tárgyát képező rendelkezést, nem változtat semmit azon a tényen, hogy a releváns időszakban e rendelkezés létezett.

27 Következésképpen meg kell vizsgálni ennek – a jelen ítélet 6. pontjában hivatkozott – rendelkezésnek a közösségi jog és az Európai Gazdasági Térség jogának a Bizottság által hivatkozott rendelkezéseivel való összeegyeztethetőségét.

28 Meg kell jegyezni, hogy a 92/22 irányelv nem a gépjárművek üvegezésére ragasztható színes fóliarétegek tekintetében, hanem az e gépjárműveknek eredeti tartozékának számító üvegezés, vagyis a sötétített üvegek tekintetében tartalmaz szabályozást.

29 A közösségi harmonizáció hiányában következőképpen a 40/2003 törvényrendelet 2. cikkének (1) bekezdését az EK-Szerződésnek az áruk szabad mozgására vonatkozó rendelkezéseinek, valamint az EGT-Megállapodás megfelelő rendelkezéseinek fényében kell megvizsgálni.

30 Mivel az EGT-Megállapodás rendelkezései szinte teljesen megegyeznek a Szerződés rendelkezéseivel, az EK 28. cikkre és az EK 30. cikkre vonatkozó alábbi megfontolásokat az EGT-Megállapodás megfelelő rendelkezéseire – vagyis 11. és 13. cikkére – is alkalmazandóknak kell tekinteni.

– Az áruk szabad mozgása korlátozásának fennállásáról

31 Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében a tagállamok minden olyan szabályozását, amely közvetlenül vagy közvetve, ténylegesen vagy potenciálisan akadályozhatja a

Közösségen belüli kereskedelmet, mennyiségi korlátozásokkal azonos hatású intézkedésnek kell tekinteni, és mint ilyen az EK 28. cikk szerinti tilalom alá tartozik (lásd különösen a 8/74. sz. Dassonville-ügyben 1974. július 11-én hozott ítélet [EBHT 1974., 837. o.] 5. pontját; a C-420/01. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 2003. június 19-én hozott ítélet [EBHT 2003., I-6445. o.] 25. pontját és a C-143/06. sz. Ludwigs-Apotheke-ügyben 2007. november 8-án hozott ítélet [EBHT 2007., I-9623. o.] 25. pontját).

- 32 A jelen ügyben a Portugál Köztársaság elismeri, hogy a 40/2003 törvényrendelet 2. cikkének (1) bekezdése, amely megtiltja a gépjárművek szélvédőjére és az utasülések melletti üvegezésre bármilyen színes fóliaréteg ragasztását, korlátozza e termékek Portugáliában történő forgalmazását.
- 33 Meg kell állapítani ugyanis, hogy az esetleges érintetteknek – akár kereskedők, akár magánszemélyek –, mivel tudják, hogy nem ragaszthatnak ilyen fóliaréteget a gépjárművek szélvédőjére és az utasülések melletti üvegezésére, gyakorlatilag nincs is érdekükben e terméket megvásárolni.
- 34 A 40/2003 törvényrendelet a 2. cikkének (1) bekezdésében meghatározott tilalom alóli egyetlen kivétel a színes fóliarétegeknek az áruszállításra használt gépjárművek sárvédőjére, valamint a gépjárműnek nem minősülő járművekre való ragasztására vonatkozik.
- 35 A jogvita tárgyát képező rendelkezés következképpen a más tagállamokban, illetve az EGT-Megállapodás szerződő államaiban jogszerűen gyártott és forgalmazott, a gépjárművek üvegezésére ragasztandó szinte valamennyi színes fóliaréteg Portugáliában történő forgalmazását érinti.

36 A fentiekből következik, hogy a 40/2003 törvényrendelet 2. cikkének (1) bekezdésében foglalt tilalom az EK 28. cikk, valamint az EGT-Megállapodás 11. cikke rendelkezéseinek értelmében vett, mennyiségi korlátozásokkal azonos hatású intézkedésnek minősül. Ezen intézkedés nem összeegyeztethető a fenti rendelkezésekből eredő kötelezettségekkel, kivéve ha objektíve igazolható.

– Az igazolhatóságról

37 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a behozatalra vonatkozó mennyiségi korlátozásokkal azonos hatású intézkedést csak az EK 30. cikkben felsorolt valamely közérdeken alapuló ok vagy a Bíróság ítélkezési gyakorlatában meghatározott feltétlenül érvényesítendő követelmény igazolhat (lásd a 120/78. sz., Rewe-Zentral, ún. Cassis de Dijon-ügyben 1979. február 20-án hozott ítélet [EBHT 1979., 649. o.] 8. pontját), feltéve hogy ez az intézkedés az elérni kívánt cél megvalósítására bármely esetben alkalmas, és nem lépi túl az ahhoz szükséges mértéket (a C-14/02. sz. ATRAL-ügyben 2003. május 8-án hozott ítélet [EBHT 2003., I-4431. o.] 64. pontja, a C-432/03. sz., Bizottság kontra Portugália ügyben 2005. november 10-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-9665. o.] 42. pontja, valamint a fent hivatkozott Bizottság kontra Belgium ügyben 2007. június 7-én hozott ítélet 33. pontja).

38 A jelen ügyben a Portugál Köztársaság által nyújtott igazolások egyrészt a közbiztonság védelme keretében a bűnözés elleni harcra, másrészt a közúti biztonság területére tartozó, a biztonsági öv kötelező viselete betartásának ellenőrzésére vonatkozik. A bűnözés elleni harc és a közúti biztonság olyan közérdeken alapuló kényszerítő okoknak minősülhetnek, amelyek igazolhatják az áruk szabad mozgásának korlátozását (a közúti biztonsággal kapcsolatosan lásd a C-54/05. sz., Bizottság kontra Finnország ügyben 2007. március 15-én hozott ítélet [EBHT 2007., I-2473. o.] 40. pontját és a hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

- 39 Mindazonáltal a tagállamoknak kell bizonyítaniuk, hogy szabályozásuk szükséges e célkitűzések megvalósításához, illetve e szabályozás megfelel az arányosság elvének (lásd e tekintetben különösen a C-297/05. sz., Bizottság kontra Hollandia ügyben 2007. szeptember 20-án hozott ítélet [EBHT 2007., I-7467. o.] 76. pontját és a hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 40 Ezzel kapcsolatosan a Portugál Köztársaság csupán egy bizonyítékot szolgáltatott a jogvita tárgyát képező intézkedés alátámasztására, vagyis azt, hogy e szabályozás lehetővé teszi a gépjárművek vezetőfülkéjének azonnali, kívülről való pusztá betekintés útján történő ellenőrzését.
- 41 Még ha úgy is tűnik, hogy a 40/2003 törvényrendelet 2. cikkének (1) bekezdésében foglalt tilalom megkönnyíti a fenti megfigyelést, és következésképpen alkalmas a bűnözés elleni harc és a közúti biztonság célkitűzésének megvalósítására, ebből még nem következik, hogy e tilalom szükséges e célkitűzés megvalósításához, és hogy e célkitűzést nem lehet kevésbé megszorító eszközökkel elérni.
- 42 A kérdéses vizuális ellenőrzés csupán egy az illetékes hatóságoknak a bűnözés elleni harcban, illetve a biztonsági öv kötelező viseletével kapcsolatos szabálysértések ellen rendelkezésére álló eszközök közül.
- 43 A jogvita tárgyát képező intézkedés állítólagos szükségessége annál kevésbé bizonyított, mivel a Portugál Köztársaság a tárgyalás során elismerte, hogy az eredetileg sötétített üvegezéssel ellátott gépjárműveknek a területén történő forgalmazását a 92/22 irányelvben meghatározott korlátok között megengedi. Márpedig e sötétített üvegek a szóban forgó színes fóliarétegekhez hasonlóan ugyancsak megakadályozhatják a kívülről a gépjárművek belsejébe történő betekintést.

- 44 Következésképpen – hacsak el nem fogadjuk, hogy az illetékes hatóságok az eredetileg sötétített üvegezéssel ellátott gépjárművek kapcsán nem kívánják biztosítani a bűnözés elleni harcot, valamint a közúti biztonságot – meg kell állapítani, hogy az illetékes hatóságoknak más módszereket kell alkalmazniuk a bűnelkövetők, illetve a biztonsági öv kötelező használatát esetlegesen elmulasztó szabálysértők azonosítására.
- 45 Egyébiránt a Portugál Köztársaság nem bizonyította, hogy az összes színes fóliaréteg-fajtára vonatkozó tilalom szükséges lenne a közúti biztonság és a bűnözés elleni harc biztosításához.
- 46 Amint azt ugyanis a Bizottság a tárgyalás során hangsúlyozta, a színes fóliarétegek széles skálán helyezkednek el, az áttetsző fóliáktól a majdnem teljesen átlátszatlan fóliákig. Ez az adat – amelyet a Portugál Köztársaság sem vitatott – azt jelenti, hogy legalább bizonyos fóliarétegek, vagyis azok, amelyek fényáteresztő képessége megfelelő szintet ér el, lehetővé teszik a gépjárművek vezetőfülkéjébe megkívánt betekintést.
- 47 Ebből következően e tilalmat túlzottnak, ennél fogva a kitűzött célkitűzésekkel aránytalannak kell tekintetni.
- 48 A fenti megfontolásokra tekintettel meg kell állapítani, hogy a Portugál Köztársaság – mivel a 40/2003 törvényrendelet 2. cikkének (1) bekezdésében megtiltotta a gépjárművek üvegezésére színes fóliaréteg ragasztását – nem teljesítette az EK 28. cikkéből és az EK 30. cikkéből, valamint az EGT-Megállapodás 11. és 13. cikkéből eredő kötelezettségeit.

A költségekről

⁴⁹ Az eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a értelmében a Bíróság a perveztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A Portugál Köztársaságot, mivel perveztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **A Portugál Köztársaság – mivel a 2003. március 11-i 40/2003 törvényrendelet 2. cikkének (1) bekezdésében megtiltotta a gépjárművek üvegezésére színes fóliaréteg ragasztását – nem teljesítette az EK 28. cikkből és az EK 30. cikkből, valamint az 1992. május 2-i, az Európai Gazdasági Térségről szóló Megállapodás 11. és 13. cikkéből eredő kötelezettségeit.**

- 2) **A Bíróság a Portugál Köztársaságot kötelezi a költségek viselésére.**

Aláírások